

בס"ד. שיחת יום ב', כ"ז אלול, ה'תשכ"ג

— לקבוצת נשים המסייעות ל"תומכי תמימים" ול"בית-רבקה", בחדרו הק' — בלתי מוגה

א. עומדים אנו ימים ספורים (יומיים-שלשה) לפני ראש-השנה, שהם עדיין בחודש אלול.

וידוע הביאור של רבינו הזקן¹ — ששנה זו היא שנת המאה וחמישים להסתלקותו — בנוגע לענינו של חודש אלול:

ובהקדים — שהכל יודעים שחודש אלול הוא חודש הרחמים², שבו נמצא הקב"ה בקירוב מיוחד לבנ"י, ומתייחס אליהם בדרך של ריצוי כו' ("נאָכגעבן אידן"), ומתכוונן ליתן להם כתיבה וחתימה טובה לקראת השנה החדשה; וגם אצל בנ"י ישנו רגש של התעוררות ליהדות ולתומ"צ. וכיון שכן — שואל רבינו הזקן — "למה הם ימות החול", היתכן שכל ימי חודש אלול (מלבד השבתות) הם ימי חול, שבהם מתעסקים בעובדין דחול?!

ב. ומבאר רבינו הזקן "ע"פ משל למלך שקודם בואו לעיר יוצאין אנשי העיר לקראתו ומקבלין פניו בשדה וכו'":

יש שני דרכים כיצד פוגש הקיסר את עמו: דרך אחת — שהקיסר נמצא בארמון המלכות, ואנשי העם באים אליו ומבקשים ממנו למלא את רצונם כו'. ודרך שני' — שהקיסר נוסע ובא לפגוש את העם, ולא רק את המיוחסים, אלא הוא יוצא לשדה, ששם נמצאים "האָראַפּאַשניקעס"³, אלו שפרנסתם היא מתוך יגיעה יום-יומית.

וזוהו החילוק — ממשיך רבינו הזקן — שבין ראש-השנה ויום-הכיפורים, ימים-טובים ושבתות, שאז נמצא הקב"ה בהיכלו, ולכן צריכים לצאת מהמעמד ומצב של חולין ("וואַכעדיקייט") כדי לבוא ולבקש מה שרוצים, וכן להודות לו על כל הדברים הטובים שנותן; ואילו בחודש אלול — לובש הקב"ה "בגדי חול", ויוצא ל"שדה", ושם יש לכל אחד אפשרות לגשת אליו ולבקש ממנו כל הדרוש לו ולמשפחתו.

(3) = פועלים קשיי-יום.

(1) לקו"ת פ' ראה לב, א ואילך.

(2) ראה טואו"ח רסתקפ"א.

וכיון שנמצאים ב"שדה" — אין פלא בכך שיכולים לעסוק גם בעובדין דחול.

אבל, ביחד עם זה, צריך לידע, שזוהי ההזדמנות היחידה במשך השנה להנהגה כזו, שאפילו קודם שלובשים בגדי שבת ויו"ט, אלא כל אחד במעמדו ומצבו ("ווי מ'שטייט און גייט"), יכול לבקש מהקב"ה כל מה שרוצה — כל אחת מכן, מה שדרוש לה לעצמה, לבעלה, לילדים ולהורים.

ומובן — ע"פ ביאורו של רבינו הזקן — שכאשר מנצלים את חודש אלול כדבעי, אזי ישנם פחות קשיים לקבל אח"כ את הכתיבה וחתימה טובה, והברכות שמבקשים מהקב"ה, כמו במשל, שנקל יותר לגשת אל הקיסר בהיותו בשדה מאשר לפעול שתנתן האפשרות לגשת אליו בהיותו בארמון המלכות.

וזוהי גם ההוראה עבורנו — בנוגע ליוקר של חודש אלול בכלל, והימים האחרונים שבו, ימי הסליחות — שכל אחד יכול עדיין לגשת אל הקב"ה בהיותו במעמדו ומצבו ("ווי ער שטייט און גייט"), ללא הכנה מיוחדת, ובלבד שיחליט במחשבתו למלא את רצונו של הקב"ה, שאז ימלא הקב"ה את בקשתו, ויתן כל המצטרך לו.

ג. אמנם, ביחד עם זה, מובן, שכאשר נמצאים בארמון המלוכה, נקל יותר להתיירא מן הקיסר ולחלוק לו את הכבוד הראוי, מאשר כשנמצאים בשדה ועסוקים בעובדין דחול.

ולכן, יש צורך במאמץ מיוחד בימי החול של חודש אלול, לזכור, שהקב"ה הוא בעה"ב על כל העולם, ועל כאו"א מאתנו וכל המצטרך לנו, ולפיכך צריכה להיות ההחלטה והמחשבה העיקרית של כאו"א מישראל, איש או אשה, זקן או נער, להתנהג כפי רצונו של הקב"ה, שנמצא בימות החול ובשדה כפי שנמצא בשבתות ובימים טובים בהיכלו, ואז, אין צורך במאמץ מיוחד להגיש בקשה להקב"ה, בגלל שאין צורך לעבור את כל החדרים כו' שבהיכל המלך, שהרי נמצאים יחד עמו בשדה.

וכדי להרגיל את בני"י שידעו שגם בימי החול נמצא הקב"ה באותה קדושה, תוקף וקירוב, כמו בשבתות וימים טובים — יש צורך בחינוך הילדים באופן מיוחד, שלמרות העובדה שהם גדלים במדינה שבה ישנם כאלו שעסוקים בענינים אחרים, ואינם רוצים לחשוב אודות יהדות וקדושה, אעפ"כ, ילכו הילדים בדרך שנסללה עבורנו ע"י ההורים והורי הוריהם, ע"פ הוראת רבותינו נשיאינו, החל מהבעש"ט ורבינו הזקן,

וכאשר מחנכים את הילדים במוסדות שהולכים בדרך זו, זוכים לרווח מהם נחת אמיתי, נחת יהודי תורני.

ד. ולכן, יש זכות מיוחדת — בנוגע לקבלת ברכותיו של הקב"ה בכלל, וכתיבה וחתימה טובה לשנה טובה — לכל אלו שמתמסרים לעסוק בחיזוק המוסדות, ישיבות ובתי־ספר לנערות, שמחנכים ילדים בדרך היהדות, מתוך חמימות חסידית — שיתמלאו משאלות לבם לטובה בכל המצטרך להם ולמשפחותיהם, ושתהי' להם — בתוככי כלל ישראל — כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, בכל המצטרך להם.

ובמיוחד אתן, שזכיתן לחזק את המוסדות שמתנהלים ברוחו של רבינו הזקן, ישיבות תומכי תמימים ובית הספר לנערות בית־רבקה — יעזור לכן השי"ת שבשנה הבאה לא תהיינה לכן דאגות אישיות, אלא רק הדאגות של המוסדות, והדאגה של המוסד תהי' (לא כיצד לשלם את החוב, אלא) כיצד להשיג ילדים נוספים, בנים ובנות, כדי לחנכם ברוח היהדות וברוח החסידות, ועי"ז — להעמיד את עם ישראל במעמד ומצב שיהיו מוכנים לצאת לקראת משיח צדקנו בגאולה העתידה לבוא.

ובהכתיבה וחתימה טובה יהי' נכלל גם שנזכה — כאו"א וכולם יחד — לגאולה האמיתית והשלימה, בקרוב ממש, ע"י משיח צדקנו. וכנהוג אצל בניי — נברך את כל אחת מכן וכולכן יחד בכתיבה וחתימה טובה: לשנה טובה תכתבו ותחתמו.

